

Blake ja Mortimer

ja Edgar Pierre Jacobs, eurooppalaisen sci-fin klassikot

MILLOIN MEILLÄ?

Näinhän kuului pikku-uutisen otsikko infon viime numerossa, jossa kerrottiin läntisten sarjakuvanaapurimme näihin aikoihin pääsevän tutustumaan Blakeen, Mortimeriin ja Edgar Pierre Jacobsiin. Nyt viimeistään tutustuvat myös meikäläiset kustantajat tähän sarjakuvan klassikkoon, jota luulisi olevan riittävästi (10 albumia kaksoisalparit huomioiden) joltisenkin jatkuvuuden näkövinkkelistäkin. Niin että siitä vaan toimeksi!

PÄÄHENKILÖT

Professori Philip Mortimer on skotti, tiedemies, joka pukeutuu tavanomaisesti ja pitää piipustaan ja myös viskistä. Tieteellinen uteliaisuus ja huimapäisyyskin yhdistyvät partiopoikamaiseen tieteeseen Pyhän Yrjänän hahmoon, joka aina joutuu pelastamaan ihmiskunnan suuruuden hullujen tiedemiesten luomuksilta tai valloitusaikeissa olevien suurvaltojen juonilta. Unenomaisissa kertomuksissa hän on se yksinäinen, jonka kautta koemme tapahtumat. Hän on hyväsydäminen ja rohkea, selviytyy terveen järjensä, vankan asiantuntemuksensa (kaikilla tieteenaloilla) ja brittiläisen huumorintajunsa avulla. Ystävänsä Blaken seurassa hän viihtyy Park Lanella melko viktoriaanisessa ympäristössä.

Kapteeni Francis Blake on Intelligence Servicen upseeri, kolmannesta tarinasta lähtien varjahahmo, jonka tehtävänä on enää muistuttaa huimapäistä Mortimeria terveen mielenmaltin hyvistä puolista. Blake on Etonin kasvatti, anglosaksisen tradition vaatima khakipukuinen, vaalea salskea hammasharjaviiksinen hahmo, joka pyrkii olemaan ennen kaikkea tehokas taistelussaan rikollisia vastaan.

Majuri Olrik on hyvän Mortimerin vastapooli, kiehtova ja tyylikäs rikollinen. Kertoja-Jacobsin vaali-ma langennut enkeli, joka haluaa kostaa ihmiskunnalle kokemansa torjunnan (hän debytoi petturina tiibetiläisen maailmanvalloittajan leivissä). Itsevarma konna häviää

aina Mortimerille täpärästi, Mortimerin tavoin myös Olrik on voimaton tarinoissa käynnistyvien outojen voimien edessä ja koettaa vain selviytyä niiden otteesta. Pahan palkkalaisena Olrik palvelee eniten tarjoavaa.

Nämä kolme ja noin sataviisikymmentä muuta selvästi tunnistettavaa hahmoa siis esiintyvät "Blaken ja Mortimerin seikkailuissa". Seikkailu on aina tieteistarina tai paremminkin "fantastinen tieteistarina" sillä kertomukset eivät tehoa yksinomaan juonellaan vaan myös hienovaraisesti rakentuvilla tunnelmillaan. Tämä science-fiction on siis muuta kuin amerikkalaisten trikoopukuisten supersankareiden kosminen liioittelu ja pitää sisällään myös syvyyttä. Niissä tapauksissa, joissa futuristista arse-naalia lentävine lautasineen ynnä muineen on käytetty, on sekin sovitettu hyväksyttäviin mittoihin. Useimmiten kuitenkin piirtäjän realismi kuvittaa arkisen turvallisia kuvioita, joissa kuitenkin piilee epävarmuuden, jännityksen ja fantastisen siemenet. Jacobs ei hurjastele uutuuksilla, lukijan on helppo mennä mukaan kertomukseen. Jännitys tihtyy vähitellen yhä uusien outojen elementtien astuessa kuvaan, uskottavasti piirretty ja vaikuttavasti väritetyt kulissit valtaavat paikoitellen huomion kutistaen henkilöt avuttomiksi. Päähenkilö Mortimer on vain katalysaattori inhimillisyydessään ja haavoittuvuudessaan, hän voittaa, ei omasta tahdostaan vaan kohtalon. Kamppeilua käydäänkin kahtaalla, inhimillisellä tasolla Mortimerin ja Olrikin välillä, ja todella ratkaisevalla tasolla Hyvän ja Pahan välillä. Jacobs on maltin ja viisauden ääni, joka varoittaa käyttämättä tiedettä Pahan tarkoituksiin ihmistä vastaan.

OOPPERABARYTONI JOSTA TULI SARJAKUVABASSO

Tässä tahdomme ymmärtää bassolla hahmoa, jolla on painoa ja runsaasti loisteliaita näytteitä taiteestaan jo monien vuosien varrelta. Se barytoni tarkoittaa juuri barytonia: Edgar Pierre Jacobs oli aivan huomautuimpia oopperalaulajia Belgiassa 2. maailmansodan aattona. Tämä mielenkiintoinen muodonmuutos eli Jacobsin vaiheet kannattaa käydä läpi, eritoten siksi että ne selittävät paljon Blakea & Mortimeria.

Brysselissä 1904 syntynyt ja vaatimattomissa oloissa varttunut Edgar piirteli kouluviikkonsa täyteen, mieliharrastus oli historia ja ystävänsä (josta myöhemmin enemmän) kanssa hän luuhasi useasti Brysselin egyptologisessa museossa. Siellä ja myös taiteen tempeleissä Edgaria kiehtoivat mahdollisesti historialliset vaateparret, joko mallinukkien yllä tai öljyvärein ikuistettuina. Tähtäin oli pian selvä: Taidakatemiaan ja sitä tietä historialliseksi taidemaalariksi. Opiskelunsa rahoittaakseen lahjakas nuorukainen kuvitti tavaratalojen myyntilueteluita, jotka vaativat tekijältään pikkutarkkuutta, silmällä oleellisella ja näytteillepanon taitoa, oiva koulu tulevalle sarjakuvapiirtäjälle. Toinen Edgarin suuri kiinnostus oli musiikki, komea barytoni parani laulutunneilla ja vei ensin harrastelijapalkeille.

Pian oli Konservatorion ensipalkinto taskussa, ovet Lillen oopperaan avoinna ja maine nousussa. Taiteilijamme (joka muuten tuolloin ei tiennyt sarjakuvasta holkäsen pöläystä, ei edes tuntenut Tinttiä, belgialainen!) esitti bravuurinumeroinaan ranskalaisen ja italialaisen oopperan lyyrisiä osia eli Verdiä, Rossinia, Gounod'ta, Bizet'tä, Massenet'tä. Vaan koitti vuosi 1940 ja Edgar sai vaihtaa miekan kiväärin. Sodankäynti jäi kuitenkin Belgian armeijalta perin lyhykäiseksi, oopperaura oli sekin toistaiseksi syväjäässä, jollakin oli silti elettyä. Edgar tapasi satumalta Bravo -nimisen nuortenlehdessä väkeä ja lehti tilasi häneltä kuvituksia satuihin ja jatkokertomuksiin. Painos oli tuolloin huikeat 300 000 ja lukijakunta ihastui oitis, olihan uudella kuvittajalla erikoistiedot puvuista ja lisäksi teatterimiehen rutiini. Sitten, 1941 liittyi Yhdysvallat sotaan. Bravossa jatkui par'aikaa Alex Raymondin Flash Gordon, ranskaksi Bravon tapauksessa Gordon l'Intrepide, ja toimitus aavisti sarjan lähetysten pian loppuvan Atlantin takaa. Vain Edgar Jacobs saattoi pelastaa tilanteen ja päättää sarjan pehmeään laskuun lukijain huomaamatta jekkua. Jacobsin suostuessa oli tilanne tosiaan se, ettei Amerikoissa jatkuvan sarjan seuraavista käänteistä ollut muuta tietoa kuin lupaus episodin viimeisessä ruudussa: ensi viikolla SALAMAN ARMILLA. Jacobs kävi piirtämään mitä Raymondmaisimmin, mutta signeerasi kuitenkin omalla nimellään. Ei se mitään, "uusi" Flash Gordon meni niin täydestä, että saksalainen sensuuri ehti puuttua peliin käskien lopettamaan sarjan välittömästi. Siis täydellinen menestys.

Näin tämä Jacobsin sarjakuva sittenkin urkeni, aivan miehen tahdomatta, aikomatta. Hän kun uskoi vakaasti palaavansa oopperaan sodan loppuessa ja aikojen joskus parantuessa. Nyt oli kuitenkin Bravo-lehdelle tärkeätä löytää kiireesti uusi sci-fi-sarja korvaamaan Gordon. Kun Jacobsin puoleen käännettiin, tällä ei yksinkertaisesti ollut varaa kieltäytyä. Häneltä tilattiin tieteissarja, "noin niin kuin Alex Raymondin hengessä". Niin alkoi Rayon U. Lähdettyään liikkeelle henkilörahamoilla, joissa oitis näkee Mingin, Zarkovin ja Dalen piirteitä, Jacobs onneksi ennen pitkää tunsu oman siipiensä kantavan ja alkoi kehittää omia teemoja. Rayon U (suom. U-säde) näyttää ne nupulla, L'Enigme de l'Atlantide täydessä kukassa. Henkilötyypit muuttuvat, Jacobs löytää ystäväpiiristään mallit Francis Blakelle ja Philip Mortimerille, kun taas paatunut Olrik epäilyttävästi muistuttaa taiteilijaa itseään.

Sodan edelleen jatkuessa lapsuudenystävä Jacques van Melkebeke tutustutti Jacobsin Georges Rémiin, joka paremmin Hergénä tunnetaan. Jacobs teki nyt ensi kerran tuttavuutta Tintin ja Miloun kanssa, mutta sitäkin perusteellisemmin. Hergé nimittäin tarvitsi Jacobsin taitoa värien käytössä ja vaikuttavien taustojen sekä maisemien teossa:

kasvava kysyntä oli tehnyt Tintti-albumien väriytyksen ja uudelleenpiirtämisen ajankohtaiseksi. Neljä vuotta kestäneen yhteistyön alussa Jacobs kuvitti edelleen Bravoa ja monia muitakin nuortenlehtiä, hän alkoi olla tiukasti mukana sarjakuvanteossa. Niin tiukasti, että kun sodan päätyttyä perustettiin 1946 uusi sarjakuvalehti Tintin, kuului Jacobs siihen neljän taiteilijan porukkaan (muut: Hergé, Paul Cuvelier, Jacques Laudy), joka yksin teki lehteä sen pari ensimmäistä vuotta. Päätoimittajaksi tuli Jacques van Melkebeke, pysyttiin kaverien kesken. Jacobs alkoi aloittaa historiallisella sarjalla, mutta joutui vaihtamaan nyky aikaan ja sci-fiin historiaa ollessa jo riittämiin muissa sarjoissa. Niinpä Tintin-lehden ensimmäisessä nume-

rossa 26.9.1946 pyörähti käyntiin Le Secret de l'Espadon, suuri sota-romaani. Taiteilijat olivat lujilla sillä kunkin tuli tehdä yksi kansikuva kerran kuussa, Jacobs paitsi töitä lisäksi Hergélle ja kuvitti Tintiniin H.G. Wellsin Maailmojen sodan (sivumennen sanoen mieliteknikkallaan, rasvakynällä ja laseeruksella). Liika oli liikaa ja Jacobs jätti Hergén 1947 omistautuen nyt täysin Blakelle ja Mortimerille. Luonnollisia asentoja pikutarkka piirtäjä etsi kolmen peilin avulla, jotka hän pystytti huoneeseensa. Päivinä muutamana poliisi soitti ovikelloa: naapurin rouva oli alkanut ihmetellä ikkunasta näkyvän miehen omituisia väentelehtimistä.

Keski-Eurooppalaiselle sarjakuva-kansalle Jacobs on kuuluisa kolmen legendaarisen piirteensä vuoksi: värien käytön, pikkutarkkuuden ja työhitouden vuoksi. Värien merkitys selittyi ilman muuta teatterimiehen menneisyydestä, pikkutarkkuus lienee ominaista monille historiasta kiinnostuneille, tuo hitaus lienee seurausta dokumenttivimmasta. Tapahumapaikat valokuvataan tai luonnostellaan paikan päällä, kirjeitse hankitaan taustatietoja. Marque Jaune merkitsi Jacobsille Lontoonmatkaa, Le Mystère de la Grande Pyramiden hieroglyfiteksteit laati belgialainen egyptologian professori, S.O.S. Meteores vei Jacobsin Jouy-en-Josas'n pikkukaupunkiin Pariisin liepeille, häneltä kului kenkäpari loppuun vaelteluissa Pariisin katakombeissa L'Affaire du Collier'n ollessa tekeillä, Les 3 Formules du Professeur Sato työllisti pitkäksi aikaa erään Tokion Todai-yliopiston professorin, samaisen sarjan syntyä avusti Sabenan pilotti selvittämällä Jacobsille Hanedan lentokentän laskeutumismuodollisuuksia.

GORDON l'INTREPIDE (Flash Gordon), Bravo N:ot 50-54 (1942)
LE RAYON U, Bravo N:ot 5-52 (1943) - 1-15 (1944)
LE SECRET DE l'ESPADON, Tintin N:ot 1-49 (1946-47) - 2-36 (1948-49), kahtena albumina (Lombard) 1950 ja 1953, kaksoisalbumi (Lombard) 144 s. 1964
LE MYSTERE DE LA GRANDE PYRAMIDE, Tintin N:ot 12-22 (1950-52), kahtena albumina (Lombard) 1954 ja 1955, kaksoisalbumi (Lombard) 110 s. 1959
LA MARQUE JAUNE, Tintin N:ot 31-45 (1953-54), albumi (Lombard) 1956
L'ENIGME DE l'ATLANTIDE, Tintin N:ot 42-51 (1955-56), albumi (Lombard) 1957
S.O.S. METEORES, Tintin N:ot 2-16 (1958-59), albumi (Lombard) 1959
LE PIEGE DIABOLIQUE, Tintin N:ot 38-47 (1960-61), albumi (Lombard) 1962
L'AFFAIRE DU COLLIER, Tintin N:ot 34-29 (1965-66), albumi (Lombard) 1967
LES 3 FORMULES DU PROFESSEUR R SATO, Tintin N:ot 40-22 (1971-72), tämä ensimmäinen osa tarinasta albumina (Lombard) 1973
LA GUERRE DES MONDES (H.G. Wellsin Maailmojen sodan kuvitus jatkokertomuksena), Tintin N:ot 1-16 (1946-47), 50-sivuisena vihkosena (Jacques Glénat) 1971
TINTIN (sarjojen väritystä ja taustojen uudelleenpiirtämisestä), Hergén apulaisena 1.1.1944-31.1.1947, albumit Tintti Kongossa, Sininen Lootus, Rakham Punaisen aarre, Ottokarin valtikka, Seitsemän kristallipalloa, Auringon tempeli

Ennen kuin käymme tarkastelemaan Jacobsin töitä yksityiskohtaisemmin, pari huomiota teatterimiehen tassunjäljestä niissä:

- Jacobs kirjoittaa dialoginsa teatterireplikeiksi. Koska sarjakuvaa on mykkä ilmaisuvoimaa, tarvitaan tällöin tukemaan selitystekstejä, äänet kuvataan usein tarkasti monin määrein.
- "Laaja yleissivistys on sarjakuvapiirtäjän tärkein avu". Jacobsin kertomukset rakentuvat usein kirjallisuudesta tutuille "faktoille". Lukija tapaa muistamia ja menee mukaan tarinaan. Tyypillistä Jacobsille on pitkä prologi, jolla on juuri tämä sisällönajon tehtävä.
- Taustat ja miljööt ottavat usein yllöksen ja motivoivat tapahtumia, kuin teatterikulisit konasanaan. Oopperamaisesti niin ikään Luonto puuttuu usein ratkaisevasti peliin myrskyllä, salamoilla, raekuuroilla.
- Ranskankieliselle lukijalle Jacobsin henkilöiden nimet ovat soinnukkaita, kuin näyttämölle kirjoitettuja: Marduk, Dagon, Magon, Olrik, Adji, Kasim, Basam-Damdu, Nasir.

Miehestä kertoo jonkunverran hänen mielikirjailijansa, tällöinen on luettelo: Walter Scott, Dickens, Poe, Kipling, Wells, Stevenson, Jerome K. Jerome, Dumas, de Vigny, Mérimé, Daudet, Verne, Leroux, Leblanc, Goethe, Hoffmann.

Ja perään kuvataiteiden suosikit: Dürer, Holbein, Brueghel, Clouet, Doré, Raffet, Caran d'Ache ja monia muita.

Le Secret de l'Espadon (Miekkakalan salaisuus)

Ensimmäinen Tintin-lehdessä ilmestynyt Jacobsin sarja on 2. maailmansotaan peilautuva sotaromaani, pituus 144 sivua. Hitlerin on korvannut tiibetiläinen yksinvalti Basam-Damdu, tarinan alkaessa vihreissä asepuvissaan kovasti japanilaisia muistuttavat tiibetiläiset käynnistävät maailmanvalloituksensa. Pian ovat maailman kuuluisimmat metropolit maan tasalla, vapaan maailman puolustajat voivat vain kerääntyä vastarintaliikkeeksi. Professori Philip Mortimer on saanut piirustuslaudalla valmiiksi Miekkakalan, ydinpommittukseen pystyvän hävittäjän, joka liikkuu niin vedessä kuin ilmassakin. Maailman kohtalo riippuu nyt siitä, saadaanko piirustukset vastarintaliikkeen tukikohtaan Ormuzin lahden rannoille. Basam-Damdu lähettää jahtiin turvallisuuspoliisinsa päällikön, eurooppalaisen luopion Olrikin.

Asiantuntijat ovat löytäneet albumin sivuilta Jacobsin dokumenttilähteitä: sivulla 104 käyvät britit tiibetiläisjunan kimppuun samassa muodostelmassa kuin Rommelia vastaan El Alameinissa, sivulla 137 kohottavat tiibetiläiset lippunsa Makranin kalliolle kuten jenkit omansa aikanaan Iwo Jimalla. Dokumenttinsa Ormuzin lahdelta Jacobs muuten sai alueelta juuri palanneelta ranskalaiselta tutkimusmatkailijalta Fran ois Balsanilta, Makran oli silloin valkoinen läiskä kartalla. Hupaisa a että tienoa on tähän suuremmissa kurssissa kuin koskaan: Iranin shaahi valvoo siellä tankkereiden virtaa.

Albumia on moitittu runsaasta väkivallasta ja rasismista (keltainen vaara). Ennätys alallaan lieenee

myös 144 sivun alppari ilman ainitakaan naista: "Tieteistarinassa naisen läsnäolo vie vain tykötehtyihin juonenkäänteisiin" tuumi Jacobs tuolloin. Sitä ihastuneempi hän on konniinsa, joiden hän antaa teatterimiehen taidolla purkaa kostonhimoaan katkeriin mologeihin ja la Shakespeare. Espadonin piirrostyyli on tämän päivän lukijalle jo vuosikymmenten tuoma hienostunut lisämauste.

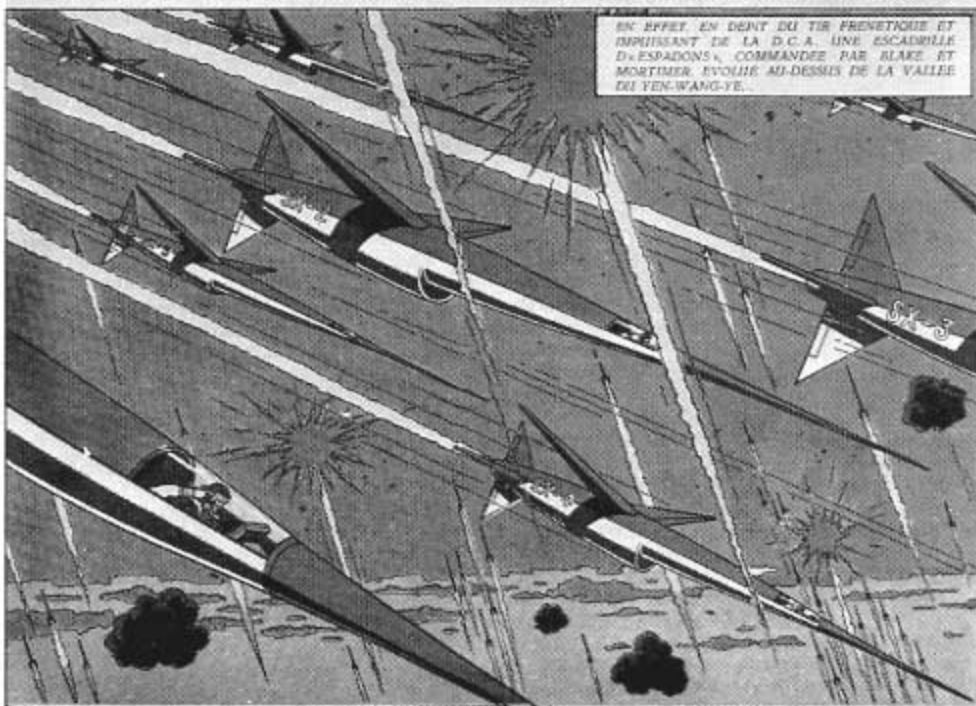

Le Mystère de la Grande Pyramide
(Suuren pyramidin arvoitus)

Tämän tarinan Jacobs on joskus tunnustanut lempparikseen, egyptologiakärpäsen purema kun on. Prologin merkitys psykologisena pelinavauksena lukijan luottamuksen saavuttamiseksi on tässä selkeä: "Muutama sananen ennenkuin aloitamme..." ja Jacobs pidättänee hetkisen tarjoten alkupaloiksi peruskurssin Gizan historiasta. Vankka asiantuntemus tekee tehtävänsä: lukija on koukussa.

Kaksi egyptologian ratkaisematon kysymystä: onko Kheopsin pyramidissa vielä tuntematon aarrekkamio tai pyhättö? Millainen oli kerettillaisfaaraa Ekhnatonin (Amenofis IV) loppu ja missä on hänen ruumiinsa? Kairon Egyptiläisen museon intendentti kutsuu ystävänsä Mortimerin tutkimaan uusia käsikirjoituslöytöjään, mutta paikalla on myös Olrik. Konna viihtyy kuin kala vedessä 1950-luvun Kairon loistohotelleissa ja niiden vakoojia kuhisevissa amerikkalaisissa baareissa. Menneisyys ja nykypäivä iskevät yhteen, kun faaraon aarteiden vartija Seikki Abdel Razez suorittaa entréensä, tapahtumat huipentuvat Kheopsin pyramidin sydämessä missä aikakin menettää otteensa.

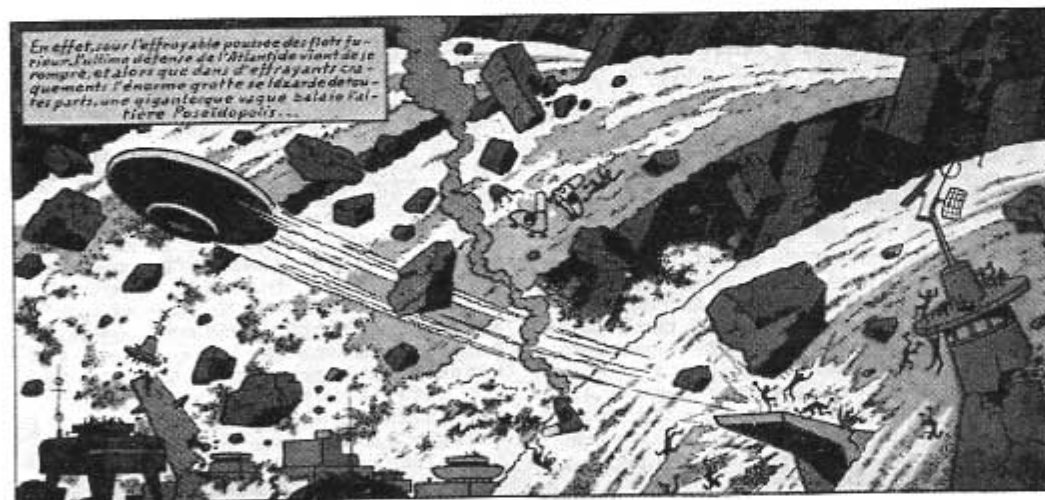
Pyramidissa Jacobs käyttää väriä täysarvoisena kerronnan tekijänä. Kuuluu esimerkki on maanalaisen kamion valohämy, joka syöpyy huomatun Olrikin alivoihin niin, että samankaltainen valaistus saa konnan pois raiteiltaan Jacobsin seuraavassa albumissa, Marque Jaunesa. Pyramide oli päästä valkokankaalle saakka, valitettavasti ranskalais-italialais-egyptiläinen elokuvaprojekti ryytyi sopimuksentekovaiheessa 6 päivän sotaan.

Tässä on salapoliisitarina risteytetty klassiseen kauhukertomukseen, tarinaan on koottu jännityskertomusten arkkityyppejä. Alitajuiset muistumat antavat Marque Jaunelle lihan ja ve en, silti näiden yhtymäkohien seulominen on yhtä turhaa kuin Jacobsin petteävän realismin vertaaminen Lontoon todelliseen katukuvaan.

Iso-Britannian pääkaupunkia ja Imperiumin napaa pitää pelon kourissa uusi Frankenstein. Lontoo kuhisee elämää, vilkkaat näkymät Fleet Streetin nurkilla ja hienostoklubien kodikkaat interiörit luovat leppoisa turvallisuuksia. Mutta toisenlaisia tunnelmia löytyy sateenpieksämästä Towerista ja Limehouse Dockin sumuisilta satamakujilta. Professori Mortimer auttaa ystävänsä Blakea merikillisen rikossarjan selvittelyssä, vastustajaksi paljastuu oman klubin jäsen, turhautunut kybernetiikan edelläkävijä. Hänen luomansa olento on painajaismainen, väristä väkivaltaa ei tarinassa kaivata tehokeinoksi.

Marque Jaunen kliimaksista loppuratkaisua kohti polveileva juonenkulku on Jacobsin hiottu ja samalla vakuuttavin. Punaisena lankana ja avaimena loppuselityksen alkuun on vuosikymmeniä vanha oikeusjuttu ja muuan markkinoilta samoihin aikoihin takavarikoitu tieteellinen teos.

Blake ja Mortimer

L'Enigme de l'Atlantide (Atlantiksen arvoitus)

Edellä jo oli puhetta siitä kuinka Rayon U piti ituina sisällään Jacobsin myöhemmin toistuvat teemat ja monia tehokeinoja. Atlantidessä ne toistuvat selvimmin: tieteisyys (sci-fi?), luonnonvoimien purkaukset, pseudoarkeologia, maanalaisuus, suljettu itseriittäinen yhteiskunta. Teatterimiehemme käyttää taidolla hirviöitä (pterodactylejä), ihmisen ja myös luonnon hurjaa arkkitehtuuri (rotkot, sillat, palatsit), pitkälle kehittyneen teknologian parasta antia: mittareita ja komentopöytiä lukemattomine vilkku- ja merkkivaloineen, Jacobsin mieltymystä maanalaisiin näkyihin on selitetty aina Freudilla asti, mutta mistä muualta löytyisi yhtä upeita kulissoja ja levottomuuttaherättäviä valaistuksia?

Tarinassaan kadonneesta Atlantiksesta Jacobs tukeutuu Platoniin eikä siis sijoita atlanttien valtakuntaa Thera saaren uumeniin. Erään kolleegan vihje uudesta ällistyttävästä mineraalista vie professori Mortimerin Azoreille, siellä hän tunkeutuu luolien outoon maailmaan. Olrik on paikalla, hänen toimeksiantajansa ovat vainunneet omaisuuden tässä tulevaisuuden energialähteessä. Pian Mortimer, Blake ja lukija löytävät itsensä unenomaisista maisemista, joissa esikolumbianiset ja antiikin kreikkalaiset kulttuurit elävät rinnan kehittyneen teknologian ja sen hämmästyttävien keksintöjen kanssa.

Tässä albumissa toteutuu hienosti vaivihkainen liukuminen tutusta tuntemattomaan, turvallisuudesta epävarmuuteen. Blake ja Mortimer saapuvat Atlantikseen vasta pitkän matkan kuljettuaan ja matkalla luonto ja kohtalo yhdessä riistävät heiltä viimeisetkin siteet heille tuttuun maailmaan.

Viidenteen albuminsa Jacobs sai idean todellisista tapahtumista ja propagandan levittämistä huhuista. Tapahtumapaikoiksi hän valitsi tavanomaisen esikaupunkimiljöön ja Pariisin, salapoliisijännäristä tarina kehittyi fantastiseksi tietetarinaksi: vieras suurvalta kohtelee uutta asettaan, sään säätelyä. Päämääränä Ranskan miehittäminen.

Miesmuistiin ei Eurooppaa ole koetellut näin oikukas ja myrskyisiä sää, hallitukset alkavat olla helisevässä väestön odottaessa päättävissä toimenpiteissä. Professori Mortimer saapuu Pariisiin hallituksen toimeksiannosta tarkoituksenaan pohtia tilanteen syytä ranskalaisen kolleegansa kanssa. Pian banaali pikkukaupunki paljastuu vieraan vallan operaatiokeskukseksi. Ja kukas muu toimii isäntien verikoirana ellei Olrik.

Albumin alkuepisodi Mortimerin ja taksikuskin seikkaillessa eksyneinä sateessa ja pimeässä on kertakaikkisen tehoava. Realisminahneella Jacobsilla oli tällä kertaa helpompi urakka hankkia dokumentteja: Jouy-en-Josas'n kadut lienee kävelty ristiin rastiin sillä paikallinen asukas voisi lukeman mukaan seurata vaikeuksitta Mortimerin ja Blaken reittejä albumia lukemalla. Huolellinen Jacobs vaivasi myös D.S.T.:n (Direction de la Surveillance du Territoire, Ranskan vastavakoilu-elin) herroja Rue des Saussaiesilla, jotka paljastivat hieman hämmäntyneinä tutkivansa itse juuri samaa kysymystä: sään käyttöä aseena.

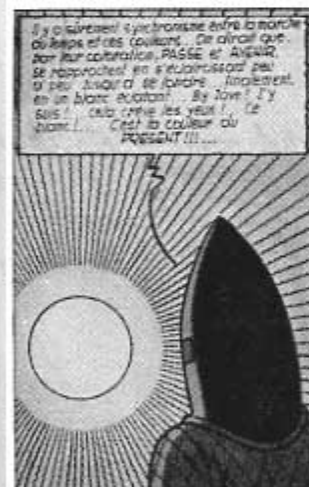
Tarina alkaa hotelli Louvois'n aulassa Pariisissa. Ystävykset Blake ja Mortimer eroavat jo toisella sivulla kapteenin palatessa kuvaan toistamiseen vasta viimeisellä sivulla. Professori Mortimerille toimitettu kirje johtaa hänet Seinejoen mutkaan piilottautuneeseen pikkukaupunkiin, lohduttoman harmaaseen ja sateen liottamaan maisemaan. Edellisestä albumista

L'Affaire du Collier (Kaulanauhan juttu)

Tämä on yleensä hiljaisuudessa ohitettu Jacobsin välityö, Les 3 Formules du Professeur Sato -tarinan käynnistymisen jälkeen myös anteeksi annettu. Piirrostyö on edelleen mitä huolellisinta Jacobsia, Pariisiin ihastuneet lukijat viettävät monia hauskoja hetkiä sen parissa. Mutta polveilevan salapoliisitarinan anti jää rikokseen, sen paljastumiseen ja rikollisen takaa-ajoon. Poissa on mysteeri, poissa irrealisuus.

Mortimer osuu sattumalta Olrikin ja siis tapahtumaisillaan olevan rikoksen tielle. Apajana on Marie Antoinetten kuuluisa kaulaketju.

Timo Reenpää

Le Piège Diabolique (Pirullinen ansa)

Tässäkin kertomuksessa voi seurata mielenkiintoista liukumaa todellisuudesta epätodelliseen valvuntatilaan (?) jonkinmoisen kiirastulen kautta. Kun Jacobs antaa ensimmäisen tieteiselementin putkahtaa kuvaan on lukijajo turvallisesti ehdollistettu. Mutta yhtä varmasti seuraa tarinan lopussa herätys ja paluu takaisin pinnalle, todellisuuteen. Tämänkertainen sci-fi väline, aikakone, joudutaan lopuksi tuhoamaan jotta paha uni haihtuisi täydellisesti. Ja jotta Blake ja Mortimer voisivat viimeisellä sivulla esittää perinteiset loppukommenttinsa: "Blake hyvä, mitä kanssaihmisemme tästä kaikesta ajattelisivatkaan ... jos tietäisivät tapahtumien todellisen kulun ... ehkä jonain päivänä ... wait and see."

(S.O.S. Météores) tuttu tiedemies prof. Miloch on ennen kuolemaansa testamentannut Mortimerille viimeisen luomuksensa, Aikakoneen. Mutta siinä hän on valmistanut tälle myös pirullisen ansan: Mortimer on tuomittu kiertämään aikakaudelta toiselle vailla toivoa omaan aikaan paluusta. Esihistorian kauhuista keskiajan talonpoikaiskapinoinhin ja vihdoin tulevaisuuteen vuonna 5061, kerta kerralta käy tunnelma yhä ahdistavammaksi. Selviytyykö Mortimer ikinä Kielletyn Kaupungin viherhämyisistä käytävistä?

Itse kertoo Jacobs halunneensa tarinallaan kaataa klišeen "menevät hyvät ajat", melko mukavasti onnistuenkin: parasta aikaa on loppujen lopuksi aina oma aikamme sellaisena miksi sen teemme. Piège taitaa olla allekirjoittaneen suosikki, Pyramide hyvänä kakkosena.

